

Posudek oponenta

Autor závěrečné práce: Natálie Jedináková

Název práce: Využití muzejní a galerijní edukace v předškolním vzdělávání

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Helena Kafková, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D.

Obor: Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy

Akademický rok: 2023

Obsah a cíl práce

Natálie Jedináková práce si vytkla za cíl prozkoumat varianty práce s dětmi předškolního věku v oblasti muzejní a galerijní edukace. Je to další práce na téma, které je na Katedře VV dlouhodobě rozvíjené, a tuto řadu obohacuje velice zajímavě novými úhly pohledu a návrhem krátkodobého projektu. Otázky, vyplývající postupně ze čtení práce, budu klást rovnou do textu, abych udržela dialogický charakter oponentury. Autorka nemusí odpovídat na všechny jejich aspekty, ale měla by je chápat jako motivaci k odborné rozpravě.

Bakalářská práce se zabývá využitím muzejní a galerijní edukace v předškolním vzdělávání. Cílem práce je zjistit, jaké činnosti v tomto směru probíhají nad rámec řízených činností realizovaných přímo v mateřských školách. V práci nechybí teoretické vymezení, včetně odborného slovníku a aplikační rovina - realizace krátkodobého projektu, který se skládá z navštívení jedné vybrané galerie (ve dvou kazuistikách z dvojího sociálního prostředí), na kterou následně navazuje výtvarná řada.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost). Autorka člení obsah do předepsané struktury, přičemž velice jasně vymezuje obsahové segmenty se zřetelem k výzkumným zjištěním a z nich vyplývajících didaktických návrhů projektu s návaznou výtvarnou řadou.

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl)

Autorskou část, která je založena na kvalitativně pojatém terénním výzkumu cením vysoko – odehrává se na půdorysu dobře naplánovaného výzkumného designu a prozrazuje účinnou spolupráci s mentorkou Dr. Kafkovou. V teoretické části, která předchází výzkumu samotnému, se

dočteme, v jakém pozadí autorka ukotvuje své tázání (Jde o charakteristiku předškolního vzdělávání, jeho aspekty, z nichž klade důraz především na vztahovou dvojici dítěte a pedagoga. Str. 10 – 12, následně kurikulární dokumenty MŠ A VV, galerijní a muzejní edukace, včetně zahraniční situace, výběr institucí, kde se má akční výzkum odehrát, otázky výzkumu, str. 40 a cíle výzkumu).

Praktická část (tvůrčí část) je tvořena výzkumnou sondou samotnou, popisem metod, analýzou nasbíraných dat (kódování) a interpretací výsledků. Interpretační závěry vedou pak k návrhu didaktického modelu – výtvarné řady. **Otázka 1: Jaký je Váš názor na potenciál galerijní/muzejní edukace a jejího rozšíření do běžné praxe MŠ? Na jakých faktorech to může záviset? Které kódy poukazují podle Vás na faktory – podmínky, které považujete za nutné?**

Otázka 2: Jakou roli v zavedení pravidelné návštěvy galerie/muzea hraje kulturní zájem či vzdělání (gramotnost) učitelek MŠ?

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů) Autorka velmi zřetelně popisuje metody i druh výzkumu. Zajímavé jsou „metodologické“ metafory analýzy artefaktu podle múzického modelu Dr. Kafkové. Pozor: na str. 55 chybí reference. Nebo jsem se přehlédla? Téma bylo, podle mého, náročné na zpracování terénní sondy a udržení jejího „tvaru“, aby byl čtenářovi jasný, oč ve výzkumu šlo. Velice oceňuji výběr díla, s nímž autorka pracovala (výstava V krystalu, Veletržní palác, Wenzel Hablik). V tomto případě bych ocenila také celostránkovou reprodukci daného díla, z něhož vycházelo jeho imaginativní rozvedení v následné kreativní činnosti ve škole (uplatnění třístupňového modelu), viz přílohy. Interpretační rozhovory s dětmi by bylo bývalo možné vést rovnocenně jak s dětmi, tak s učitelkami. Zajímalo by mě, jak by se byly s kreativní interpretací vyrovnaly právě paní učitelky.

Správnost citace a odkazů na literaturu, grafické, formální a jazykové zpracování Reference jsou provedeny podle sjednocené normy a odpovídají pramenům. Obrázky jsou opatřeny popisky a jediné, co by stálo za vylepšení, je zařazení obrazové dokumentace přímo do textu, což by skýtalo větší komfort při čtení výzkumné zprávy. Práce se vyznačuje přehledným členěním, dobře se čte, ale častým a pravidelným nedostatkem jsou chybějící čárky v souvětích. To je velká škoda.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 9. 5. 2023

PhDr. Marie Fulková, Ph.D.